

Braco Tomljenović
Damir Vujnović
Nikola Serdar

RAZLIKE U SINTETIČKOJ I ANALITIČKOJ METODI UČENJA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE DR. JURE TURIĆ U GOSPIĆU

1. UVOD

Metode učenja pored metoda vježbanja i nastavnih metoda kao način rada pojavljuju se u procesu tjelesnog vježbanja, kao ključni čimbenik s obzirom na cilj i zadaće koje se tjelesnim vježbanjem žele postići.

Metode učenja su sintetička metoda, analitička metoda i kombinirana metoda. Metode se primjenjuju u procesu učenja, svladavanju određenih motoričkih gibanja i usavršavanja. Primjenjuju se u realizaciji organizacijskih oblika rada i vježbanja, a u konkretnoj situaciji daje se prednost određenoj metodi.

Kod učenika četvrtih razreda Osnovne škole dr. Jure Turić u Gospiću željelo se vidjeti:

- a) Kojom metodom učenja sintetičkom ili analitičkom učenici brže usvoje težu nastavnu jedinicu propisanu programom za četvrti razred.
- b) Kojom su metodom učenici postigli bolju razinu znanja.
- c) Koju metodu primijeniti s obzirom na dob.
- d) Odnos učenika prema radu.

2. METODE

Uzorak ispitanika je 92 učenika četvrtih razreda Osnovne škole dr. Jure Turić u Gospiću, muškog spola 36 učenika, ženskog spola 56 učenica, starih 10 godina, zdravstveno sposobnih za pohađanje nastave tjelesne i zdravstvene kulture.

Navedeni uzorak ispitanika praćen je u vremenu od 17 ožujka do 4. travnja 2003. i obuhvaćeno je 6 nastavnih sati, što je u prosjeku učenja nove nastavne teme.

Varijabla korištena u ovom istraživanju je nastavna cjelina kotrljanje i kolutanje a nastavna tema 21. kolut naprijed i nazad povezano.

S obzirom na cilj ovog istraživanja, koji je definiran usporedbom dobivenih ocjena, dva su razreda radila analitičkom metodom učenja, a dva razreda rade sintetičkom metodom učenja.

Napravljena su tri ocjenjivanja inicijalno, kontrolno i finalno, a ocjenjivanje su provela tri nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

U početnom dijelu rada određena su dva četvrta razreda (tablica 1.) koje vodi njihov nastavnik tjelesne i zdravstvene kulture, da u tijeku 6 nastavnih sati sintetičkom metodom učenja usvoje nastavnu temu 21., kolut naprijed i nazad povezano. Druga dva četvrta razreda (tablica 2.) koje vodi njihov nastavnik analitičkom metodom učenja tijekom 6 nastavnih sati rade na usvajanju nastavne teme 21. Nastavna jedinica 21. pri analitičkoj metodi učenja raščlanjena je na 2 elementa, kolut naprijed i kolut nazad.

Satovi nastave organizirani su prema metodičko organizacijskim oblicima rada kao izmjenično odjelski oblik rada s četiri radna mjesta. Nastavna metoda primijenjena je metoda

postavljanja i rješavanja motoričkih zadataka s opisom nastavne teme i demonstracijom, a kod analitičke metode i za svaki raščlanjeni element.

Nastavnici su izvodili nastavu u dvorani tjelesne i zdravstvene kulture, istim pomagalicama i jedinstvenim opisom izvođenja same nastavne teme. Na osnovi opisa izvođenja nastavne teme ocjenjeni su učenici prema kriteriju za vrijednost svake ocjene, a ocjenjivanje su vodila tri nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture tri puta tijekom 6 sati.

Tablica 1.

Sintetička met.	Inicijalno ocjenjivanje	Kontrolno ocjenjivanje	Finalno ocjenjivanje
Odličan	0	0	2
Vrlo dobar	0	2	0
Dobar	1	3	3
Dovoljan	11	5	13
Nedovoljan	14	14	10

Tablica 2.

Analitička met.	Inicijalno ocjenjivanje	Kontrolno ocjenjivanje	Finalno ocjenjivanje
Odličan	7	11	13
Vrlo dobar	11	13	11
Dobar	8	1	4
Dovoljan	9	3	0
Nedovoljan	1	0	0

4. ZAKLJUČAK

Usporedbom vrijednosti ocjena razreda koji rade sintetičkom metodom učenja i razredi koji rade analitičkom metodom učenja može se uočiti :

1) Kod kontrolnog i finalnog ocjenjivanja razredi koje su radile analitičkom metodom učenja brže uče novu nastavnu temu.

2) Bolju razinu znanja učenici postižu analitičkom metodom učenja jer bolje izvode kolut naprijed i paze na početni položaj, samo izvođenje vježbe, te početni položaj za kolut natrag i samo izvođenje vježbe i završetak vježbe.

3) Razred koji radi sintetičkom metodom učenja, radi nastavnu temu brzo, bez naglaska na pojedinim elementima vježbe i ponavljanjima iste greške pri izvođenju.

4) Odnos učenika prema radu kod analitičke metode rada je bolji i odgovorniji i kod pojave natjecateljskog duha javlja se estetski kriterij vrednovanja vježbe.

5) Odnos učenika prema radu kod sintetičke metode rada je dobar ali pri pojavi natjecateljskog duha javlja se kriterij za brzim izvođenjem vježbe.

U četvrtom razredu osnovne škole teže nastavne teme trebalo bi raščlaniti na jednostavnije logične dijelove i poslije povezati u cjeline. Na osnovi kontrolnog ocjenjivanja može se zaključiti da pojedine elemente ne treba učiti dugo imajući u vidu individualnost učenika . Sintetička metoda učenja je racionalnija ali pri ponavljanju treba ispravljati pogreške koje se javljaju radi brzine izvođenja elementa ili zbog nedovoljnog zapažanja svih bitnih elemenata kod demonstracije. Gledajući u cjelini analitička metoda rada je složenija organizacijski ali kvalitetnija pri finalnom ocjenjivanju izvođenja elementa .

5. LITERATURA

1. Findak, V.: *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture*, priručnik za nastavnike tjelesne i zdravstvene kulture, Školska knjiga, Zagreb, 1999.
2. Mraković, M.: *Uvod u sistematsku kineziologiju*, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb, 1994.
3. Tomljenović, B., Vujnović, D., Serdar, N., *Inicijalno, kontrolno, finalno ocjenjivanje učenika*, Gospić, 17. 03. 2003 – 4.04. 2003.

